

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Střední zemědělská škola

Brandýs nad Labem - Stará Boleslav, Zápská 302

Identifikátor školy: 600 007 731

Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana

Školský úřad Praha - východ, Biskupská 7, 110 00 Praha 1

Termín konání orientační inspekce: 20. - 22. březen 2000

Čj.	026 72/2000-5102
Signatura	oc5ft201

Základní informace o škole

Střední zemědělská škola (IZO 108 003 981) je škola s cílovou kapacitou 230 žáků s jedním studijním oborem Agropodnikání. Ve školním roce 1999/2000 studuje tento obor na škole celkem 139 žáků v pěti třídách. Součástí školy je domov mládeže s cílovou kapacitou 54 lůžek.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a literatura

Učební plán předmětu odpovídá vzdělávacímu programu. Učební osnovy předmětu schváleného vzdělávacího programu jsou rozpracovány do časově-tematických plánů vyučující. Plán funkčně mapuje tři základní složky předmětu (jazyk, sloh, literatura) a ve všech částech je sledován obecný cíl předmětu - rozvoj kultivovaného jazykového projevu a duchovního života žáků. Výuka probíhá dle vytyčeného časového plánu v souladu s obecným cílem předmětu, na který byl během výuky kladen důraz. Plán předmětové komise včetně vlastní práce má formální charakter. Těžiště její práce je zaměřeno na organizační zajištění výuky předmětu včetně oblastí spojených s vyučováním povinného maturitního předmětu na škole. Stylem výuky jediná vyučující tohoto předmětu dokazuje, že sama velice rychle vstřebává progresivní metody a formy práce, které vedou k efektivnímu využití hodin a že pracuje především metodou aktivního učení směrem k žákům. Sporadické zápisy předmětové komise dokládají, že právě metodická práce výuky na jejích setkáních diskutována není. Tato skutečnost vzhledem k velmi dobré metodické práci její předsedkyně je nedostatečná, jelikož případné rady a zkušenosti vyučující českého jazyka směrem k ostatním pedagogům nejsou na škole zúročeny. Plánování a příprava výuky je hodnocena jako průměrná.

Personální podmínky jsou vynikající, jediná vyučující předmětu na škole splňuje podmínky pedagogické a odborné způsobilosti.

Materiální podmínky výuky mají velmi dobrou úroveň vzhledem k rozsáhlé knihovně, která má na škole svoji tradici. Žákům i učitelům je přístupná odborná knihovna, která je přehledně řízena. Její správě je věnována náležitá pozornost a pečlivost. Odborná knihovna obsahuje přibližně 1 410 odborných publikací a asi 100 kusů videonahrávek. Žáci mají možnost výpůjčky přibližně ze 4 500 beletristických titulů v žákovské knihovně. Žáci využívají obě knihovny povětšinou při zpracovávání zadávaných úkolů ve vyučovacích hodinách. Žáci vlastní vhodnou řadu učebnic včetně čítanek, další studijní materiály ve větším množství jsou uloženy v kabinetě českého jazyka a literatury. Materiální podmínky pro výuku hodnoceného předmětu jsou pro daný typ školy na velmi dobré úrovni.

Výuka probíhala v klasických učebnách se standardním vybavením. Učebny po stránce estetické působily nepodnětně, nijak žáky nemotivovaly a nestimulovaly k radostnější práci. Psychohygienické podmínky mají standardní úroveň.

Výuka jako celek byla propracovaná, bohatá, žáky vedla k tvůrčí práci a aktivnímu učení. Pojetí vyučování směřovalo k uměleckému prožitku, k zaměstnávání žáků přiměřenými úkoly a především k jejich správnému a jasnému vyhodnocování. V literárních hodinách byla vhodně zvolena proporce mezi teorií a konkrétní literární tvorbou. Výklad byl doplněn uměleckou tvorbou, učitelka prezentovala dílo vlastním přednesem. Se žáky se povětšinou pracovalo tradičními formami práce založenými na řízeném rozhovoru prováděném frontální metodou. Žáci i tuto formu přijímali a snažili se dostatečně pracovat. Tato jistá jednotvárnost byla přehlušována rychlou obměnou úkolů včetně jejich různorodosti. Úkoly byly smysluplné, měly vyvozovací charakter a každá vyučovací jednotka byla charakteristická svojí uspořádaností a konkrétním cílem, který byl splněn. Učivo jazykových a slohových hodin bylo prezentováno prostřednictvím zadávání problémových úkolů s využitím bohatého pracovního materiálu. Žáci

měli snahu plnit zadané úkoly. Ve všech vyučovacích hodinách bylo provedeno zobecnění a ověření zpětné vazby. Organizace, formy a metody práce mají velmi dobrou úroveň.

Kontrolní a cvičné písemné práce jsou plánovány. Písemné vyjadřování a stylistická dovednost jsou vyučující řádně hodnoceny. Obecně byly ve výuce respektovány individuální dispozice žáků a byla oceňována jejich snaha a dobrá práce. Vstupem mezipředmětových vztahů, aktualizací, navázáním na životní zkušenosti byli žáci motivováni a udržováni v pozornosti. Motivace a hodnocení mají velmi dobrou úroveň.

Vyučující svým poklidným a šarantním chováním byla pro žáky výborným příkladem. Zvláště její kultivované používání spisovného jazyka bylo velmi dobré. Zadáváním krátkých mluvních projevů byli žáci vedeni ke spontánnímu jazykovému projevu. Prostor pro komunikaci byl dostatečný, žáci jej ale v plné míře nevyužívali. Jejich vyjadřovací schopnosti a umění stylistiky měly průměrnou úroveň. Interakce a komunikace měly standardní úroveň.

Celkově měla sledovaná výuka českého jazyka a literatury velmi dobrou úroveň.

Společenské vědy (Dějepis, Občanská nauka)

Hodinová dotace předmětů odpovídá přijatému vzdělávacímu studijnímu oboru školy. Kontinuita výuky dějepisu mezi jednotlivými ročníky je zajištěna rozpracovanými časově-tematickými plány, které mapují učební osnovy. Plány nezachycují dostatečně a vhodně rozpracované období současných dějin - 20. století. Časový plán neodpovídá plně hlavnímu požadavku současných učebních osnov předmětu, který klade důraz především na novodobé dějiny. Reálné plnění plánu není dostatečné a neodpovídá plně jeho obsahu. Při současném tempu výuky obzvláště jedné vyučující nemůže být plán náležitě naplněn. Práce předmětové komise je zvláště pro oblast plánování nedostatečná, protože výuka jako celek není sledována, synchronizována, navzájem konzultována. Na základě přidělené hodinové dotace je časové i obsahové rozpracování učiva předmětu občanská nauka dostatečné. Plánování výuky má ještě vyhovující úroveň.

Výuka dějepisu je zajištěna dvěma vyučujícími, z nichž obě splňují pedagogickou způsobilost, pouze jedna způsobilost odbornou. Výuka občanské nauky je zajištěna vyučujícími s pedagogickou způsobilostí, bez způsobilosti odborné. Personální podmínky pro výuku dějepisu mají průměrnou úroveň, pro výuku občanské nauky jsou nevyhovující.

Výuka probíhá v kmenových třídách s možností využívat moderní didaktickou techniku. V hodinách bylo pracováno především s mapou, část výuky se opírala pouze o výklad vyučující bez jakéhokoliv názoru. Odborné zázemí pro výuku má pro daný typ školy dobrou vybavenost v podobě odborné a žákovské knihovny, dostatečného počtu nástěnných map, vlastních učebnic žáků. Materiální podmínky výuky mají průměrnou úroveň.

Výuka probíhá v běžných třídách. Učební prostředí nebylo dostatečně podnětné. I výuka občanské nauky postrádala vytvoření příhodných podmínek, které by umožňovaly využívání komunikativních technik a metod včetně modelových situací působících pozitivně na duševní rozvoj žákovy osobnosti. Psychohygienické podmínky měly ještě vyhovující úroveň.

Část výuky dějepisu velmi dobře učila žáky orientaci v souvislostech dějinného vývoje společnosti. Vyučující dokázala žákům vytvořit prostor pro utváření vlastního názoru, který vycházel z poznatků, a vedla je ke konstruktivnímu myšlení. V hodinách bylo podporováno aktivní učení, pěstovány mezipředmětové vztahy. Další část výuky byla postavena na pouhém výkladu vyučující, který měl formu monologu. Na vyřčené otázky si sama vyučující odpovídala. Zvolená forma obsáhlé přednášky nesplňovala středoškolské metody práce a směrem k žákovi byla neúčinná a neefektivní. Velmi rychlý sled myšlenek a informací žáci

vůbec nestačili vstřebat, natož utřídit. Výuce chyběla zpětná vazba a ověřování si pochopení učiva žáky. Žák zde působil zcela pasivně a nečinně. Pro daný typ školy byly podávané informace příliš podrobné, osnova předmětu je nedostatečně plněna. Organizace, formy a metody výuky předmětu dějepisu měly velmi dobrou úroveň vedle výuky s citelně slabými místy a výraznými nedostatky směrem k žákům.

Logické usuzování žáků, jejich vtažení do vyučovacího procesu, zpracování konkrétních úkolů a přestování vlastního názoru s uměním správně jej vyjádřit chybělo i ve výuce občanské nauky. Zvolená frontální práce, při níž se projevoval pouze malý okruh žáků, byla pro aktuální témata současného života nevhodná. I u zkušené vyučující, jejíž výuka ostatních humanitních předmětů měla profesionální úroveň, se nepovedlo žáky plně aktivizovat a motivovat. Zvolené formy práce byly příliš tradiční, žáci při nich zůstali uzavřeni. Informativní složka předmětu přehlušila složku formativní. I když vybraná témata byla pro středoškolské žáky velmi atraktivní, vyučující s nimi nedokázaly dostatečně a účinně pracovat. Organizace, formy a metody práce jsou pro výuku občanské nauky hodnoceny jako průměrné, v části výuky jako nevyhovující.

Motivační výzvy se promítaly v průměrně vedené výuce, kdy v jejím průběhu i konci byli žáci hodnoceni. V podprůměrně vedených hodinách pracovala vyučující především sama se sebou. Motivace a hodnocení mají průměrnou úroveň.

Frontální práce neumožňovala žákům plně rozvinout svoje kompetence, účinnější rozvoj komunikativních schopností žáků a jazykové kultury. Svou dominancí neposkytly vyučující žákům výraznější prostor k diskuzi, obhajobě vlastního názoru. Pouze část výuky dějepisu umožnila žákům vlastní projev. Vyjadřovací schopnosti žáků odpovídaly typu odborné školy. Obě vyučující svým podmanivým výkladem dokázaly ve třídě vytvořit přívětivé a vzájemně příznivé prostředí. Interakce a komunikace měla ve vyučovacích hodinách průměrnou úroveň.

Celkově měla sledovaná úroveň společenských předmětů průměrnou úroveň, v části výuky se projevovala citelně slabá místa a výrazné nedostatky především v používání neefektivních vyučovacích metod a forem práce.

Anglický jazyk

Plánování učiva do jednotlivých ročníků odpovídá vzdělávacímu programu školy. Časově tematické plány a ucelené řady učebnic zajišťují návaznost výuky v jednotlivých ročnících. Terminologie studovaného oboru je doplňována odbornou literaturou. Časově tematické plány jsou podrobně rozpracovány, zejména v 1. ročníku respektují stupeň znalostí žáků. Plánování a příprava byly příkladně zpracovány.

Výuka je zajišťována vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí, což spolu s velmi dobře vybavenou odbornou pracovními pozitivně ovlivňuje kvalitu výuky. Personální podmínky byly hodnoceny jako vynikající.

Psychohygienické podmínky pro výuku vykazují rezervy, zejména jejím zařazením v pátých a šestých hodinách. Náročnost učiva, dlouhotrvající práce s procvičováním obtížných gramatických struktur, absence relaxačních prvků a změny tempa vedou k poklesu aktivity žáků. Psychohygienické podmínky byly hodnoceny jako dobré.

Organizace hodin, použité metody, formy a styl práce byly na velmi dobré úrovni. Hodiny byly vedeny cizojazyčně, využití audionahrávek bylo efektivní. Žáci byli vedeni k dialogu, problémové otázky je motivovaly k tvůrčí aktivitě a vyjádření vlastních názorů v souvislém jazykovém projevu. Nová látka byla vyvozována na základě již získaných znalostí žáků, výklad gramatických struktur byl v souvislostech. Pozitivem hodin byla příjemná pracovní atmosféra pro všechny zúčastněné, negativem byla absence závěrečného shrnutí učiva a zhodnocení práce

žáků. Organizace, formy a metody práce byly hodnoceny jako velmi dobré.

Žáci jsou v hodinách průběžně motivováni, vyučující pohotově využívá aktuálních situací a mezipředmětových vztahů. Snaha propojit jazyk s praxí vzbuzuje u žáků větší zájem o předmět. Hodnocení probíhá ústní i písemnou formou, dle zaběhnutého a všem známého systému. Vyučující zadává vlastní prověrky. Porovnávání úrovně znalostí a dovedností žáků školy se žáky ostatních škol neprobíhá. Škola se soutěží v cizích jazycích neúčastní. Vedení školy nezadává vlastní jazykové prověrky. Motivace a hodnocení byly hodnoceny jako velmi dobré.

Vzájemná interakce je na velmi dobré úrovni. Vyučující si svou osobností, vystupováním, vyjadřováním a vztahem k žákům získává jejich přirozený respekt. Nepsaná, dohodnutá pravidla vzájemné komunikace jsou všemi respektována. Pro vyjádření svých názorů mají žáci dostatečný prostor, který v rámci svých jazykových možností využívají. Interakce a komunikace měly příkladnou úroveň.

Výuka ve sledovaných hodinách anglického jazyka měla velmi dobrou úroveň.

Německý jazyk

Časová dotace výuky je v souladu se vzdělávacím programem školy. Výuka mezi jednotlivými ročníky je kontinuálně zajišťována ucelenými řadami učebnic. Odborná terminologie je čerpána ze specializovaných učebnic pro zemědělství a z aktuálních odborných textů. Časově tematické plány jsou podrobně rozpracovány pro oblast gramatickou, konverzační témata však neobsahují. Plánování a příprava výuky byla hodnocena jako průměrná.

Výuka je zabezpečována vyučujícími bez odborné a pedagogické způsobilosti. Základní státní jazyková zkouška a další odborné znalosti vyučující pozitivně ovlivňují výuku. V oblasti pedagogické byly shledány rezervy. Ve škole není zřízena odborná německá jazyková učebna, výuka probíhá převážně v kmenových třídách, které nejsou pro výuku podnětné. Personální a materiální podmínky byly hodnoceny ještě jako průměrné.

Všechny hospitované hodiny byly dobře připraveny a promyšleny. Jejich organizace však byla charakteristická konzervativní, rutinní strukturou a formou práce postavenou na dominantní roli vyučující. Převážně frontálně vedená výuka neumožnila účinnější rozvoj komunikativních schopností žáků. Přestože hodiny byly vedeny cizojazyčně dialog se nepodařilo rozvinout, většina žáků byla pasivní, chybělo střídání tempa výuky, využití různých forem práce a relaxace. Dlouhotrvající práce s knihou (čtení, překlad, gramatická cvičení) vedla ke ztrátě aktivity a pozornosti žáků. Využívání audionahrávek nebylo efektivní. Bez zadání problémového úkolu se žáci stali pouhými pasivními posluchači. Sledované formy a metody práce a psychohygienické podmínky byly ve sledovaných hodinách hodnoceny jako průměrné až ještě vyhovující.

Ve všech hospitovaných hodinách byla zaznamenána průběžná pozitivní motivace, v malé míře byla využívána aktualizace učiva a mezipředmětové vztahy. Negativem hodin byla absence závěrečného shrnutí učiva. Hodnocení probíhá na základě dohodnutých pravidel, ústní i písemnou formou. Vedení školy nezadává vlastní jazykové prověrky, cizojazyčných soutěží se žáci neúčastní. Celkově byla motivace hodnocena jako průměrná.

Komunikace a vzájemná interakce vyučujících se žáky měly velmi dobrou úroveň.

Celkově byla pozitiva a negativa ve výuce německého jazyka v rovnováze. Výuka byla hodnocena jako průměrná.

Matematika

Matematika je vyučována podle MŠMT ČR schválených učebních osnov (MAT 12610102) pro všeobecně vzdělávací předměty pro střední odborné školy. Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám. Týdenní plánovaný počet hodin odpovídá schválenému učebnímu plánu pro střední zemědělské školy. Je zvolena varianta tří hodin matematiky v prvním ročníku, z toho je jedna hodina matematických cvičení, dále jsou ve druhém a třetím ročníku vyučovány dvě hodiny matematiky. Ve čtvrtém ročníku jsou plánovány dvě hodiny matematiky týdně. Tematické plány mají vyučující zpracovány, včetně časového rozvržení, velmi dobře. Příprava vyučujících se zaměřila pouze na přípravu ukázkových příkladů pro seznámení s novými jevy nebo pro procvičení již vyučovaných témat. V přípravě chyběla promyšlenost forem a metod práce a používání pomůcek jak vyučujícími tak i žáky. Celkově bylo ve sledovaných hodinách plánování a přípravy hodnoceny jako průměrné.

Matematika je vyučována dvěma vyučujícími s příslušnou odbornou i pedagogickou odborností. Personální podmínky byly hodnoceny jako vynikající.

Výuka matematiky probíhala v kmenových učebnách jednotlivých ročníků. Učebny jsou dostatečně prostorné a splňují psychohygienické podmínky. V učebnách nebyly k dispozici žádné pomůcky a didaktická technika. Při výuce geometrických zobrazení neměli žáci ani vyučující dostatečné rýsovací potřeby. Také v kabinetě matematiky chyběly názorné pomůcky pro výuku sledovaných témat i didaktická technika. Učebna výpočetní techniky nebyla ve sledovaných hodinách využita a není ani její využití v předmětu matematika plánováno. Celkově byly zjištěny výrazné nedostatky v materiálním vybavení výuky matematiky.

Žáci používali ve sledovaných hodinách starší učebnice Matematika pro střední odborné školy, první a druhá část, z roku 1984. Dále mají k dispozici sbírky úloh ze stejné doby. Vyučující z těchto učebnic a sbírek dobře vybírají úlohy, ale zbytečně se podle nich snaží dodržet postupy řešení, včetně skladby tématu. Další učebnice nebo jinou moderní literaturu ve sledovaných hodinách nepoužili. Každý žák používal ve výuce svůj vlastní kalkulátor. Sledované hodiny byly členěny velice dobře podle psychohygienických zásad. Tempo výuky bylo spíše pomalé, přiměřené skladbě přítomných žáků. Převládaly spíše úlohy jednoduššího typu obtížnosti a počet řešených příkladů byl spíše menší. Celkově byly hodnoceny psychohygienické podmínky výuky jako dobré.

Vyučující vedli výuku vždy frontálním způsobem se zadáváním připravených příkladů, které žáci řešili do školních sešitů. Tento způsob výuky probíhal ve dvou variantách. V první a častější variantě řešil vyučující úlohu na tabuli, aby si žáci mohli kontrolovat řešení, ve druhé variantě řešil úlohu u tabule žák. Vyučující kombinovali tuto formu s metodou individuálního přístupu k žákům a to ve většině případů po dotazu žáků. Ani jedna varianta nevytvářela prostor pro aktivní učení a spolupráci mezi žáky. Slabším místem bylo používání nesprávné terminologie a nepoužívání moderní didaktické techniky ani pomůcek. Příklady pro aplikaci v praxi byly použity ve velice malé míře. Celkově byla organizace sledovaných hodin hodnocena jako průměrná, metody a formy hodnoceny jako ještě vyhovující.

Vstupní motivace v úvodu hodiny byla vždy prováděna při seznamování žáků s cílem hodiny. Výrazné motivační prvky již chyběly při uplatňování monologické expoziční metody při výkladu nebo při jednotvárném procvičování učiva. Prověřování pochopení vyučovaných témat a jejich zvládnutí byla převážně volena metoda slovních otázek vyučujících. Z diagnostických metod jsou vyučujícími využívány krátké písemné práce jednou za měsíc, čtvrtletní písemné práce a řešení úloh žáka u tabule. Výsledky žáků jsou dobře hodnoceny. Ve sledovaných hodinách nebylo zařazeno žádné rozšiřující učivo. Cvičení z matematiky mají žáci jednou za čtrnáct dní ve dvou hodinách po sobě následujících. V jedné sledované hodině cvičení z matematiky nepřevažovala samostatná práce žáků s řešením motivačních úloh, ale vyučující opakoval frontálním způsobem již jednou probrané učivo. Motivace byla ve

sledovaných hodinách hodnocena jako ještě vyhovující, hodnocení jako velmi dobré až dobré.

Mezi žáky a vyučujícími převládal směr komunikace od vyučujících k žákům s velmi dobrou úrovní. Žáci s vyučujícími komunikovali již podstatně méně a to se slabší úrovní odpovědí. Spolupráce mezi žáky, v rámci například skupin, navázána ve sledovaných hodinách nebyla. Interakce a komunikace byla hodnocena jako dobrá až ještě vyhovující.

Celkově byla výuka matematiky hodnocena jako průměrná, rezervy jsou v oblasti používaných forem a metod ve výuce.

Biologie a ekologie

Předmětu je v rozvrhu a v plánu věnována hodinová dotace vyplývající z požadavků učebního plánu studijního oboru vyučovaného ve škole. Učební osnova byla v souladu s tímto dokumentem rozplánována do prvních dvou ročníků takovým způsobem, aby byla odučena všechna témata v osnově obsažená. Oproti vypracovaným časově-tematickým plánům byl zaznamenán poměrně značný skluz v probíraném učivu druhého ročníku. Dle vyjádření vyučující se do konce roku podaří zdržení eliminovat zvýšeným úsilím. Plánování a příprava výuky byly hodnoceny velmi dobře

Celkem se uskutečnilo pět hospitací v teoretické i praktické výuce u obou pedagožek předmětu, z nichž jedna splňuje požadavky odborné i pedagogické způsobilosti pro výuku ve střední škole; druhá je pouze odborně způsobilá. Personální podmínky byly celkově hodnoceny jako dobré.

Materiální podmínky pro výuku byly velmi dobré, ve škole je k dispozici odborná pracovní předmětu, která je poměrně velmi dobře vybavena pomůckami a audiovizuální technikou. Na pracovní navazuje standardně vybavený sklad pomůcek a kabinet pro vyučující. Hodiny jsou v převážné míře zařazovány do dopoledního sledu vyučování, je zřetelná snaha o dodržování psychohygienických požadavků. Psychohygienické podmínky byly hodnoceny ve sledovaných hodinách jako průměrné.

Práce vyučující se splněnými požadavky na výuku byla kvalitní a efektivní, svědčila o jejich dlouhodobých zkušenostech s prací ve střední škole. Výuka byla založena na aktivním přijímání nových poznatků žáky, kteří byli neustále aktivizováni a vtahováni do problematiky. Pouze v malé výuce části bylo využito výkladu vyučující. Využitím pomůcek, konkrétních příkladů z vlastní praxe žáků a střídáním činností byla dosahována značná úspěšnost práce.

Hodnocení probíhalo průběžně. Oblasti interakce a komunikace se vzájemně respektovaly.

Hodina praktických cvičení úzce souvisela s hodinami teoretickými; žáci samostatně řešili zadávané příklady, byli dobře motivováni a aktivizováni, nebáli se komunikovat a obhajovat svůj názor. Úroveň práce vyučujících byla hodnocena jako velmi dobrá až vyhovující.

Práce vyučující bez pedagogické způsobilosti se vyznačovala její dobrou přípravou a snahou o kvalitní výkon. Teoretické hodiny se vyznačovaly logickou strukturou, kdy po klasifikovaném zopakování probíraného učiva následovalo seznámení s učivem novým; shrnutí a procvičení nebylo vždy provedeno. Převažující použitou metodou byl výklad, příp. výklad s doplňováním. Vhodně byly využity učebnice, názorné pomůcky a audiovizuální technika, žákovské znalosti probírané problematiky a odbornost vyučující. Zaznamenanými negativy byly malá pestrost použitých metod a nepříliš efektivní časové využití vyučovací hodiny.

Hodina praktických cvičení svědčila o znalostech cílů výuky, dobře navazovala na teoretickou výuku, byly použity odpovídající metody a formy práce. Učivo bylo dobře aktualizováno a výchovně použito. Motivace byla průběžná, hodnocení žáků odpovídalo předvedeným výkonům; interakci a komunikaci se žáci učí. Organizace, metody a formy práce vyučujících

byly hodnoceny jako průměrné.

Úroveň výuky ve sledovaném předmětu biologie a ekologie byla hodnocena jako velmi dobrá.

Chemie

Hodinová dotace přidělená předmětu v učebním plánu školy koresponduje s požadavky učebního plánu schváleného MŠMT ČR včetně zařazení praktické výuky. Učební osnova byla vyučujícím rozpracována do podoby časově-tematického plánu. Plánování a příprava výuky byly hodnoceny jako velmi dobré.

Personální podmínky pro výuku jsou vynikající, vyučující splňuje požadavky odborné i pedagogické způsobilosti pro působení ve střední škole, vykazuje dlouhodobou praxi. Materiální podmínky výuky jsou velmi dobré, k dispozici je pracovna, v jejíž zadní části je zřízena laboratoř s dostatečným počtem pracovních míst. Vedle pracovny je situován kabinet, který je současně skladem pomůcek a chemikálií. Zařazováním hodin do dopoledního sledu jsou respektovány psychohygienické zásady; ne vždy se daří hodiny sem umístit. Psychohygienické podmínky výuky byly v rámci sledovaných hodin průměrné.

Teoretická výuka byla založena převážně na pasivním přijímání nových poznatků sdělovaných vyučujícím žákům. Logická struktura hodin zajišťovala jejich určitou efektivitu, přesto byly zaznamenány určité ztrátové časy, kdy v průběhu ústního zkoušení nebyli jinak zbývající žáci zaměstnáni a měli „dávat pozor“. Účinnost pedagogického procesu byla zvyšována využitím pomůcek audiovizuální techniky, rovněž odborné znalosti vyučujícího působily pozitivně. Motivační a aktivizační apely směrem k žákům téměř nebyly zaznamenány, oblasti interakce a komunikace byly omezeny na odpovědi žáků na dotazy pana učitele.

Hodiny praktických cvičení svědčily o praktickém zaměření a směřování vyučujícího. Zde byly použity efektivní metody a formy práce (např. problémová úloha s jejíž pomocí měli žáci určit s využitím jednoduchého návodu složení neznámého vzorku), jimiž žáci dosahovali požadovaných výsledků. Úroveň interakce a komunikace byly výrazně lepší než v teoretických hodinách. Z hlediska dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny práce je nutno více dbát na jejich respektování v průběhu cvičení. Záznamy z praktických činností slouží k ověření dosažených výsledků. Metody, formy a organizace práce v teoretických hodinách byly průměrné úrovně, v hodinách praktických cvičení vykazovaly převahu pozitiv.

Podobně jsou hodnoceny motivace a hodnocení, interakce a komunikace, kdy v teoretických hodinách byly průměrné, v hodinách praktických cvičení velmi dobré.

Celkově byla výuka chemie ve sledovaných hodinách hodnocena jako průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání

Na základě dílčího hodnocení sledovaných jevů u jednotlivých kontrolovaných předmětů vyplývá, že plánování bylo hodnoceno celkově jako průměrné, personální podmínky byly hodnoceny u čtyř předmětů jako vynikající a u tří předmětů jako průměrné a to hlavně vzhledem k chybějící pedagogické způsobilosti u vyučujících. Celkově jsou personální podmínky hodnoceny jako velmi dobré. Materiální podmínky byly ve sledovaných předmětech hodnoceny celkově jako dobré. Slabým místem je vybavení matematického kabinetu. Také psychohygienické podmínky byly hodnoceny jako průměrné. Na toto průměrné hodnocení měl velký vliv časový rozvrh organizace výuky dne. Organizace sledovaných vyučovacích hodin byla převážně hodnocena jako velmi dobrá ale používané formy a metody spíše jako dobré nebo ještě vyhovující. Celkově byly u těchto sledovaných

jevů negativa a pozitiva v rovnováze. Motivace, hodnocení a komunikace byly hodnoceny jako dobré.

Celkově byla kvalita vzdělávání ve sledovaných sedmi předmětech hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Vedení školy nemá vypracovanou dlouhodobou koncepci rozvoje školy, celkové své plánování koncentruje do ročního plánu. V písemně zpracovaném ročním plánu je v úvodu charakterizován stav školy a v obecných polohách též hodnocen pohledem vedení školy stav a vývoj zemědělství. Dále roční plán obsahuje sedm částí, které dobře vytyčují hlavní úkoly a popisují velmi dobře organizaci školy ve školním roce 1999/2000.

Stanovené priority školy jsou vytyčovány hlavně z ekonomického pohledu. To znamená sledování naplněnosti tříd a dosažení potřebného počtu tříd ve škole. Ekonomické řešení situace však nesmí vést k nedodržování obecně platných právních předpisů (například při přijímání žáků do prvních ročníků kde je stanoven maximální počet 30 žáků na třídu). Na roční plán navazují již operativní plány týdenních změn v organizaci (změny v rozvrhu, zastupování, výměny vyučovaných předmětů mezi vyučujícími, zařazení akcí tříd, praxe žáků). Písemně nejsou zpracované plány třídních učitelů ani výchovného poradce. Plán akcí má zpracovaný pracovník pověřený tvorbou programu preventivní ochrany před návykovými látkami, který je také zčásti obsažen v ročním plánu v kapitole Opatření na úseku společenské výchovy mládeže. Veškerá koordinace plánování je tvořena již výše zmíněným ročním plánem. Podněty a návrhy v tomto malém kolektivu pracovníků jsou vedením získávány formou osobních každodenních kontaktů, dále v rámci pravidelných pracovních a pedagogických porad. Roční cíle jsou stanoveny reálně. Podmínky pro strategické a koncepční dlouhodobé záměry stanoveny nejsou.

Ve škole je vyučován jeden studijní obor v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol a výuka probíhá podle schváleného učebního plánu. Vzdělávací nabídka školy je rozšiřována v plánu pouze u čtvrtých ročníků v rámci seminářů z biologie, chemie a matematiky.

Celkově bylo hodnoceno plánování jako průměrné. Slabá místa byla zjištěna v dlouhodobém a koncepčním plánování.

Organizování

Škola je organizačně vedena ředitelem školy a zástupcem ředitele, oba jsou pedagogičtí pracovníci školy s příslušnou odbornou i pedagogickou odborností. Kompetence jsou dobře stanoveny v rámci ročního plánu školy ve dvou kapitolách, Hlavní úkoly pro školní rok 1999/2000 a Organizační zajištění školního roku. V těchto kapitolách jsou rozděleny dobře také úkoly pro daný školní rok. Samostatně zpracovaný organizační řád s dlouhodobější platností vedení školy nemá. Při malém počtu pracovníků je tento způsob organizování s pohledu roku vyhovující ale s pohledu dlouhodobějšího vývoje je nedostatečný. Dokumentace školy pro řízení výchovně vzdělávací činnosti je řádně vedena. Zjištěny byly drobné formální nedostatky (V třídních knihách se vyskytují málo konkrétní zápisy hodin, výměny hodin nejsou vždy označeny. U dvou protokolů o opravných zkouškách nebyly všechny podpisy zkoušejících). Školní řád obsahuje hlavně seznam povinností žáků a pracovníků školy, nejsou zde obsažena práva žáků (dle Úmluvy o právech dítěte). Není

dodržován článek č. 3, odstavec 1 školního řádu o přijímání pracovníků bez příslušné kvalifikace. Mimo pedagogických rad, předmětových komisí (v některých případech znamenající pouze dva pedagogy) nejsou ustanoveny další poradní orgány. Vnitřní informační systém je zajišťován dobře častým osobním kontaktem, informační nástěnkou pro vyučující i žáky na chodbě ve škole, školním rozhlasem, školním časopisem. Rodiče jsou informováni třikrát za školní rok na třídních schůzkách, dále organizuje škola čtyřikrát do roka den otevřených dveří a vedení školy včetně výchovného poradce nabízí možnost podávání informací po domluvě termínu. Další spolupráce s rodiči je vedena pomocí subjektu Rady rodičů.

Ochrana osobních dat je zajištěna v sekretariátu školy v uzamykatelných místnostech. Organizace vyučování žáků odpovídá závazným předpisům, avšak zvolené délky přestávek (dvě pětiminutové přestávky a polední pouze dvacetipětiminutová) nejsou vzhledem k psychohygienickým podmínkám ideální (zvláště při zařazení tělesné výchovy po obědě, čtvrtek II. B).

Škola se prezentuje na odborných zemědělských výstavách, dále v místním tisku informuje o organizaci školy a výsledcích žáků v soutěžích. Vedení školy pravidelně navštěvuje základní školy v okrese a informuje o možnostech studia. Výroční zpráva obsahuje údaje, které jsou pouze informativního až obecného charakteru (například u údajů o zaměstnancích je uveden pouze celkový počet) a tím nenabývá zpráva úplné vypovídací hodnoty a nemůže být zdrojem sebehodnocení.

Organizování bylo hodnoceno jako průměrné. Slabým místem je zpracování výroční zprávy a nezpracování organizačního řádu s dlouhodobější platností.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení školy vychází při řízení z ročního plánu, jehož plnění předpokládá. Při řízení převažuje autoritativní vystupování. Hlavními motivačními prvky jsou operativní změny ve výšce osobních příplatků. V oblastech, které nejsou zahrnuty v ročním plánu, přenechává hlavní úkoly i jejich dosažení a realizaci na samotných pracovnících školy. (Vedení praxí, výchovné poradenství, volitelné a nepovinné předměty). Operativním řízením je pověřena ve větší míře zástupkyně ředitele (týdenní úpravy rozvrhů a další krátkodobé změny).

Pro další vzdělávání pracovníků nemá vedení školy uceleně zpracovaný cílený vnitřní systém, vychází hlavně ze zájmu pracovníků. Další vzdělávání je pracovníkům umožňováno na základě finančních a organizačních možností školy. Vlastní vzdělávací aktivity škola v současné době neprovozuje. Iniciativa pracovníků je v intencích pracovních náplní. Písemně nejsou zpracována kritéria pro hodnocení pracovníků i když hodnocení je prováděno průběžně během školního roku a to hlavně na základě plnění či neplnění zadávaných úkolů. Pro začínajícího pedagogického pracovníka je určen vedením zkušený učitel. Vedení školy používá pro sebehodnocení výsledky pedagogických rad, výsledky přijímacího řízení žáků na vysoké školy a uplatnění žáků v praxi. Samostatný ucelený systém sebehodnocení, se zpracovanými závěry a z toho vyplývajícími úkoly a cíli, škola nemá.

Celkově bylo hodnoceno vedení a motivování pracovníků jako průměrné.

Kontrolní mechanismy

Vedení školy má vytvořen systém vnitřní kontroly vůči celé organizační struktuře, který je však v některých oblastech kontroly spíše formální. Dokumenty *Organizační zajištění školního roku* a *Hlavní úkoly pro školní rok 1999/2000* zaznamenávají osobní zodpovědnost jednotlivých pracovníků školy za úkoly stanovené ředitelem školy na celý školní rok. Stanoveny jsou též

termíny jejich průběžného vyhodnocování. Výsledky kontroly plnění úkolů však nejsou zaznamenány v zápisech z pedagogických rad nebo operativních porad.

Část svých kontrolních kompetencí přenesl ředitel školy na svou zástupkyni, která spoluzodpovídá především za výchovně vzdělávací práci školy a vedení pedagogické dokumentace. Hospitační záznamy obou řídicích pracovníků a rozbory hodin prováděné v přítomnosti inspektorů popisují průběh hodin, zaznamenávají některá negativa i pozitiva, chybí však hlubší analýza výchovně vzdělávacího procesu. Výsledky hospitací jsou s pracovníky konzultovány. Zjištění závažnějšího charakteru jsou zaznamenány v zápisech z pedagogických rad, přijata byla i účinná opatření.

Ze zápisů předmětových komisí vyplývá jejich podíl především na tvorbě časově tematických plánů, popřípadě přijímacím řízení a maturitních zkouškách. V povinné pedagogické dokumentaci bylo zjištěno porušení obecně závazných právních předpisů.

Oblast kontroly byla hodnocena jako průměrná.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita a funkčnost plánování je velmi dobrá z pohledu jednoho školního roku, slabým místem je koncepční, dlouhodobější plánování.

Při organizování spoléhá vedení školy na jednoduchost rozhodování vzhledem k malé velikosti zařízení. Nemá zpracován organizační řád s dlouhodobější platností.

Celkově bylo organizování hodnoceno jako průměrné.

Vedení a motivování pracovníků bylo celkově hodnoceno jako průměrné. Zde se odráží nestanovení dlouhodobější koncepce školy.

Kontrolní mechanismy jsou dobře zpracovány, v některých částech ale mají spíše formální charakter. Celkově byla kontrolní činnost vedení školy hodnocena jako průměrná.

Celkově byla kvalita řízení hodnocena jako průměrná.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol čj.32 292/98-21 ze dne 24. listopadu 1998
- Učební plány a učební osnovy pro sledovaný vyučovaný studijní obor Agropodnikání
- Katalogy a třídní knihy
- Seznamy žáků
- Roční plán školy s organizačním řádem školy a dalšími vnitřními směrnicemi
- Pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení (kopie MŠMT ČR čj. 16969/96-42)
- Školní řád
- Rozvrh hodin
- Hospitační záznamy
- Časové tematické plány učiva
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1998/1999
- Inspekční zpráva čj. 035 80/98 – 3017 ze dne 7. března 1998
- Podkladová inspekční dokumentace
- Záznamy z pedagogických rad a pracovních porad pracovníků s vedením školy
- Protokoly o přijímacím řízení, maturitních zkouškách, opravných zkouškách

ZÁVĚR

Podmínky vzdělávání

V osmi sledovaných všeobecně vzdělávacích předmětech bylo na základě dílčích zjištění plánování a příprava výuky hodnoceny celkově jako průměrné. Slabým místem bylo plánování dějepisu, příkladně byla plánována a připravena výuka anglického jazyka.

Personální podmínky byly hodnoceny jako velmi dobré. Německý jazyk, občanská nauka jsou vyučovány vyučujícími bez pedagogické a odborné způsobilosti, což se projevilo v oblasti pedagogické. Mimo jedné vyučující biologie, která nemá pedagogickou způsobilost, byly již ostatní sledované předměty příkladně zajištěny

Materiální podmínky výuky byly průměrné. Příkladně je zajištěna výuka anglického jazyka, nejslabším místem v této oblasti jsou materiální podmínky ve výuce matematiky.

Podmínky školy v oblasti vzdělávání jsou celkově průměrné.

Průběh vzdělávání

Průběh vzdělávání byl sledován a hodnocen celkem v 33 hodinách kontrolními hospitacemi. Celkové hodnocení ovlivnily výrazné nedostatky a rezervy v používaných metodách a formách. Organizace vyučování byla vyučujícími celkově dobře zvládnána. Motivace byla hodnocena velmi dobře v předmětech český a anglický jazyk, v dalších předmětech byla již hodnocena jenom jako průměrná. Také komunikativní schopnosti žáků byly slabší a proto byla oblast komunikace hodnocena jako průměrná.

Celkově byla kvalita vzdělávání hodnocena jako průměrná.

Řízení školy

Na základě dílčích zjištění byly všechny čtyři sledované činnosti vedení školy, tj. plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků a kontrola hodnoceny jako průměrné.

Pouze roční plánování, byť dobře propracované, bez dlouhodobější koncepce nezaručuje stálý rozvoj školy, včetně vyššího využívání lidského i materiálního potenciálu školy.

Kvalita řízení byla hodnocena jako průměrná.

V období od poslední školní inspekce nebyla zjištěna úprava školního řádu.

Při kontrole dodržování obecně platných právních předpisů bylo zjištěno jejich porušení.

Doporučení:

- Zlepšit vybavení kabinetu matematiky
- Zvýšit využití učebny výpočetní techniky, například pro matematiku nebo pro další vzdělávání pedagogů
- Vypracovat plán výchovného poradce vzhledem k potřebnosti koordinace práce s dalšími pracovníky školy a zajistit účast výchovného poradce ve specializačním studiu pro tuto činnost
- Vypracovat dlouhodobou koncepci školy, včetně samostatného organizačního řádu školy
- Upravit školní řád vzhledem k právům žáků
- Zvýšit vypovídací hodnotu výroční zprávy vzhledem k širší informovanosti veřejnosti a také pro lepší sebehodnocení školy

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Václav Skála
Členové týmu	Mgr. Iva Kadeřábková
	PaedDr. Věra Kolmerová
	PaedDr. Vladimír Krieg

V Rakovníku dne 30. března 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. duben 2000

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Ing. Milan Pešek

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně

Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>
-------------------------------	--

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad, Praha -východ	12. května 2000	91/00
Zřizovatel, MŠMT ČR	12. května 2000	90/00

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. Jednacího protokolu ČŠI	Text
4. května 2000	89/00	Připomínky podány formou vyjádření ředitele školy k inspekční zprávě